

OSVRTI

GODIŠNJA SKUPŠTINA HRVATSKOG DRUŠTVA KLASIČNIH FILOLOGA

54 Predavaonica klasičnog seminara Filozofskog fakulteta u Zagrebu, u kojoj se 14. ožujka 1979. održala godišnja skupština Hrvatskog društva klasičnih filologa, bila je gotovo premalena da primi brojno članstvo koje se tim povodom u njoj okupilo. Doputovali su i kolege iz svih hrvatskih regija, klasični filolozi i profesori latinskog jezika iz Splita, Sinja, Varaždina, Požege, Đakova, Ogulina, Petrinje, da spomenemo samo neka mjesta. Tako imponozantan skup znakom je ne samo normalnog strukovnog sakupljanja ili udovoljenja puke potrebe održavanja godišnje skupštine u formalnom smislu. Ovom je zgodom okupljanje bilo izrazom izuzetne budnosti i, moglo bi se reći, zabrinutosti prenosilaca antičke kulturne baštine mlađim generacijama u kovitlacu preobražaja koncepcije odgoja i obrazovanja. Karakteristično je u tom smislu bilo reagiranje prisutnih na iscrpan izvještaj o dosadašnjem radu Društva u proteklom razdoblju što ga je podnio njegov predsjednik prof. dr. Milivoj Sironić. Akceptirajući bez komentara sve što je u izvještaju izneseno, članstvo se u neobično živoj i burnoj diskusiji osvrtao isključivo na goruće probleme sadašnjeg trenutka, na nezadovoljavajući, u ovom času, status klasičnih jezika u okvirima nastavnih planova i programa srednjeg stupnja obrazovanja. Izvjesno ohrabrenje pruža doduše konačna legalizacija učenja klasičnih jezika u osnovnom školstvu, postignuta potpisivanjem društvenog dogovora. Zainteresiranim učenicima omogućit će trijalizam nastavnog programa osnovnog obrazovanja fakultativno učenje latinskog i grčkog.

Izmjenom iskustava došlo se, međutim, do zaključka da sadašnji programi srednjeg stupnja obrazovanja ne pružaju mogućnost normalnog kontinuiteta tog učenja, a posebice se to odnosi na Split gdje je, usprkos bogatoj tradiciji tog centra, potpuno zanemaren humanistički aspekt obrazovanja, ne samim ukidanjem klasične gimnazije, već pomanjkanjem njene supstitucije u okvirima koje bi reformirano srednje školstvo moglo i moralo pružiti u tom gradu, želi li omogućiti kontinuitet obrazovanja kadrova sposobnih za rad ne samo na antičkoj baštini već i na valorizaciji naše nacionalne kulturne i povijesne ostavštine, vezane dubokim sponama u koloplet općeg mediteranskog naslijeđa.

No, iznesena su i brojna skeptična mišljenja o fakultativnom obliku nastave na koji se pretežno učenje klasičnih jezika svelo, s prigovorom da omogućava osipanje učenika. Iznad svega se iskristaliziralo stajalište da sadašnja zastupljenost klasičnih jezika, posebice latinskog, nipošto ne zadovoljava u okvirima srednjeg stupnja obrazovanja, a pogotovo da još nisu usklađeni u tom pogledu nastavni planovi osnovnog, srednjeg i visokog školstva.

Sudionici skupštine nadaju se, međutim, da će se daljnjim radom na usavršavanju reforme ukloniti taj ukazani nesklad, a osim toga da će klasični jezici naći svoje mjesto u srednjoškolskim programima u skladu s potrebama našeg društva i udruženog rada, jer te potrebe neosporno postoje, no ukoliko im se promišljenijom prosvjetnom politikom ne bude udovoljilo, moglo bi u dogledno vrijeme doći do neoprostivog pomanjkanja stručnjaka sposobnih za znanstvenu, arhivsku, muzealnu i bibliotekarsku djelatnost, u kojima je, kao uostalom i u drugim domenama kulturnog života, znanje klasičnih jezika u većoj ili manjoj mjeri neophodno, a da ne govorimo o posve praktičkim potrebama pojedinih struka za barem elementarnim poznavanjem latinskog.

Ugledni naš arheolog, prof. dr. Duje Rendić iznio je svoje stajalište o integralnom poimanju antike, pledirajući za tješnju suradnju klasičnih filologa i arheologa na stručnom planu u okviru Društva, s ozbiljnim upozorenjem da je kod nas u posljednje vrijeme došlo do izvjesne i zabrinjavajuće stagnacije u rezultatima istraživanja i rada na području antičke arheologije, što ga mogu obavljati jedino i isključivo oni stručnjaci koji su ujedno i vrsni poznavaoči klasičnih jezika.

Prof. dr. Vladimir Vratović predložio je otvaranje rubrike u časopisu „Latina et Graeca“ što u vezi s obljetnicama rođenja i smrti pojedinih klasičnih filologa, što o pojedinim razdobljima iz razvoja nastave i proučavanja klasičnih jezika, da bismo tim načinom izrazili dužno sjećanje na poslenike u našoj struci, produbivši ujedno i obogativši poznavanje povijesti klasične filologije u svim njenim vidovima. Iznio je osim toga prijedlog da 1981. godine priredimo simpozij „Doprinos Hrvata Vergiliju“, obilježavajući na taj način dvijetisuću godišnjicu pjesnikove smrti. Time bismo pružili evidentan doprinos skupnosti našeg kolegijalnog okupljanja.

U novi upravni odbor Društva izabrani su Marijan Bručić (predsjednik), Branimir Glavičić (potpredsjednik), Damir Salopek, Vesna Lopina, Vladimir Vratović, Emilio Marin, Lada Tajčević i Božena Brešan; u nadzorni odbor Veljko Gortan, Zvonimir Zmajlović, Ratimir Mardešić; u sud časti Milivoj Sironić, Slavko Barčić, Veselko Zorić.

Novoizabrani predsjednik Hrvatskog društva klasičnih filologa prof. Marijan Bručić, iznijevši mnogobrojna zapažanja o stanju nastave klasičnih jezika, potaknuo je prisutne — a prethodno je u istom smislu nastupio i dosadašnji predsjednik prof.

dr Milivoj Sironić — na još tješnju suradnju i koherentnost, izrazivši nadu u djelotvornost Društva ne samo u pogledu strukovnog okupljanja putem predavanja i izmjene stručnih iskustava, već prije svega u rješavanju vitalnih problema nastave klasičnih jezika i u borbi za njihovo mjesto u okvirima reformiranog obrazovanja.

Lada Tajčević

biblio grafija

**BIBLIOGRAFIJA PRIJEVODA KLASIČNE GRČKE I RIMSKE
KNJIŽEVNOSTI U KNJIGAMA I ZBIRNIM IZDANJIMA 1919–1945**

Uvodne napomene

Bibliografija u ovom broju časopisa obuhvatila je cjelokupnu produkciju između dva rata u onoj mjeri u kojoj je to objektivno mogla. Mislim pri tom na nepotpunost knjižnih fondova i nedostatak primarnih bibliografskih pomagala. Pri radu, naime, na ovoj bibliografiji pojavile su se i znatne teškoće. Osnovni popis knjiga koje su došle u obzir pri sastavljanju bibliografije izradio sam prema stručnom katalogu Nacionalne i sveučilišne biblioteke u Zagrebu. Kako bih dopunio prvobitni popis, pregledao sam i abecedni katalog (prema prethodnom popisu autora izrađenom po pregledima književnosti) i pri tom sam uočio znatan broj knjiga što ih stručni katalog ne spominje. Stvorivši tako kostur bibliografije, konzultirao sam i neke druge potencijalne izvore (popis se nalazi na kraju ovih uvodnih napomena) te sam i u njima našao petnaestak knjiga što ih NSB uopće ne posjeduje. Kako do njih nisam mogao doći, navodim podatke prema sekundarnim izvorima i to u onom obliku u kojem su mi bili pristupačni (uglavnom su nepotpuni, bar što se tiče pravila kojih sam se pri radu držao).

Sve su knjige, prema principu što sam ga izložio u uvodu bibliografije (*Latina et Graeca* 10, str. 78), obrađene *de visu* izuzevši, dakako, one što sam ih netom spomenuo. Ovakav način obrade omogućio mi je da izdvojim znatan broj knjiga, neke